

Maud Ericson
Strateg infrastruktur
Regional utveckling staba utvecklingsförvaltningen

Positionspapper för E12-stråket - strategisk öst-västlig försörjningskorridor i Norden och Arktis

RUN 112-2025

Sammanfattning

E12-stråket, som går genom Norge, Sverige och Finland, är en strategisk öst-västlig försörjningskorridor av stor betydelse för både den regionala utvecklingen och försörjningstryggheten, särskilt vid kriser och i totalförsvarsberedskap. I och med det geopolitiska läget och klimatutmaningar, har samarbetet mellan regionerna i Nordland, Västerbotten och Österbotten blivit allt viktigare för Nordens säkerhet.

Målet är att förbättra E12-stråkets funktion för både civilt och militärt bruk, genom att stärka transportkorridoren för att möta de säkerhetspolitiska kraven efter Sveriges NATO-medlemskap. Detta inkluderar att stärka förmågan att hantera väpnade angrepp och utveckla kollektiv motståndskraft. E12-stråket är redan en viktig logistik- och försörjningsväg, med flera investeringar och förbättringar på gång, såsom en ny storflygplats i Mo i Rana och upprustning av väg E12 och järnvägslinjer.

Flera projekt är under planering för att stärka infrastrukturen ytterligare, som samverkan mellan hamnarna i Mo i Rana, Umeå och Vasa, samt elektrifiering av Tvärbanan och utveckling av el- och hybridflyg i Kvarkenregionen. Målet är att E12-stråket ska bli utsett som en militär mobilitetskorridor, vilket kompletterar andra strategiska korridorer och samtidigt gynnar lokalbefolkning, näringsliv och besökare.

Detta positionspapper bygger på ett toppmöte mellan Norge, Sverige och Finland i juni 2024, och aktörerna längs E12-stråket är engagerade i att fortsätta utveckla samarbetet för att stärka både den civila och militära infrastrukturen. Parterna avser genom detta positionspapper att säkerställa betydelsen av E12-stråket genom Norge, Sverige och Finland, för den regionala utvecklingen samt stråkets roll som försörjningskorridor för totalförsvaret och vid kris.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Regionala utvecklingsnämnden ställer sig bakom positionspapper för "E12 stråket- strategisk öst-västlig försörjningskorridor i Norden och Arktis" enligt förslag.

Bedömda resultat och konsekvenser

Beslutet är av vikt för den långsiktiga strategiska planeringen avseende hur Västerbottens transportinfrastruktur ska utvecklas framgent samt bidra till minskade utsläpp och möjliggöra för människor att bo och verka i hela länet.

Resurser och finansiering

Upprättandet av plan för nationell infrastruktur är ett regeringsuppdrag och till uppdraget finns investeringsmedel kopplat. Med en gemensam vision för E12 stråket ökar vår möjlighet att påverka den nationella nivån att investeringar är av vikt för stråkets funktionalitet.

Jämställdhet

En förbättrad infrastruktur och ökad samverkan längs E12-stråket kan bidra till att skapa nya möjligheter för jämställdhet, främst genom att öka tillgången till resurser, jobb och samhällsservice för alla.

Beredningsansvariga

Förslaget är upprättat i nära dialog mellan tjänstepersoner från Norge, Sverige och Finland. Från Regionala utvecklingsförvaltningen har Maud Ericson, strateg infrastruktur, deltagit och även ansvarat för den interna beredningen av förslaget.

Beslutsunderlag

Förslag, Positionspapper för E12-stråket - strategisk öst-västlig försörjningskorridor i Norden och Arktis

Beslutet expedieras till

Maud Ericson, strateg infrastruktur